

Bijlage 5: Reactienota op zienswijze

Op 15 november 2025 heeft Kontakt Milieubeheer Zaanstreek (hierna: KMZ) een zienswijze ingediend naar aanleiding van een conceptbesluit dat op 3 november 2025 door ons per e-mail is verstuurd en op 4 november 2025 per post.

Het conceptbesluit ziet op het afwijzen van het intrekkingsverzoek van KMZ om de natuurvergunning die wij op 8 mei 2028 hebben verleend aan gemeente Zaanstad voor het realiseren en in gebruik nemen van het hockeycomplex aan de Fortuinweg te Zaandijk.

De zienswijze wordt hieronder samengevat weergegeven en daaronder staat onze reactie vermeld.

1. *De mogelijke passende maatregelen die gericht zijn op stikstofreductie uit de regionale programma's zijn volgens KMZ niet concreet. Ook is niet duidelijk op welke Natura 2000-gebieden en hexagonen dit een verlaging teweegbrengt en of dit dezelfde gebieden zien als waar de hockeyvelden impact op hebben.*

Onze reactie:

De 'regionale programma's' zijn nog volop in ontwikkeling en zullen de komende tijd meer concreet worden. De Roadmap: 'Reductie stikstofdepositie industriële piekbelasters Noord Holland' laat een prognose van een grote reductie zien aan stikstof door piekbelasters. Een groot aantal van deze piekbelasters zijn met name gelegen in de nabijheid van het Natura 2000-gebied 'Polder Westzaan', het enige Natura 2000-gebied waar in de gebruiksfase vanuit het hockeycomplex een depositie op plaatsvindt. De reductie van stikstof van deze piekbelasters zal dan ook met name van grote betekenis zijn voor het Natura 2000-gebied 'Polder Westzaan'. Voor wat betreft de gezamenlijke overeenkomst met de agrariërs geldt dat het doel een generieke emissiereductie van 30% is. Dit geldt dus ook voor de agrariërs die een depositie veroorzaken op het Natura 2000-gebied 'Polder Westzaan'. Naast deze 'regionale programma's' hebben wij ook per Natura 2000-gebied, waar sprake is van een depositie vanwege het hockeycomplex, concrete natuur(herstel)maatregelen aangegeven in bijlage 4 behorende bij ons besluit.

2. *De Natura 2000 beheer- en herstelmaatregelen die in bijlage 4 worden aangehaald zijn dezelfde maatregelen die ook bij de zitting van 24 november 2024 zijn opgevoerd. Volgens KMZ zijn dit systeemherstel- en overlevingsmaatregelen die niet gericht zijn op stikstofreductie en die niet voldoen aan het additionaliteitsvereiste. Volgens KMZ zijn deze maatregelen allereerst nodig om verdere verslechtering van de natuur in Natura 2000-gebieden te voorkomen en kunnen niet ingezet worden om verdere achteruitgang door nieuwe activiteiten met stikstofdepositie zoals de aanleg en aanwezigheid van het sportpark tegen te gaan.*

Onze reactie:

Uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) van 22 oktober 2025¹ volgt dat het college in de onderbouwing over de te treffen passende maatregelen niet hoeft te motiveren waarom deze maatregelen kunnen worden geduid als passende maatregel en niet als een instandhoudingsmaatregel waar systeemherstel- en overlevingsmaatregelen onder geschaard kunnen worden.

3. *Volgens KMZ wordt in het besluit beweerd dat stikstof reducerende maatregelen niet noodzakelijk zijn voor het herstel van het gebied terwijl in de NDA voor Polder Westzaan staat aangegeven dat aanvullende bronmaatregelen benodigd zijn om voldoende daling van de stikstofdepositie te realiseren.*

¹ ABRvS, 22 oktober 2025, ECLI:NL:RVS:2025:5090, r.o. 6.1

Onze reactie:

Nergens wordt door ons gesteld dat stikstof reducerende maatregelen niet noodzakelijk zijn voor het herstel van het Natura 2000-gebied 'Polder Westzaan'. In het besluit wordt zelfs expliciet benoemd dat het noodzakelijk is dat er een stikstofdaling optreedt op de Natura 2000-gebieden waar het hockeycomplex een stikstofdepositie op veroorzaakt. Wij zijn echter van mening dat het intrekken van de natuurvergunning van het hockeycomplex niet als passende maatregel kan worden beschouwd omdat het projecteffect van het hockeycomplex zo gering is dat het eventueel intrekken van de natuurvergunning niet zou leiden tot:

- het optreden van een waarneembare verandering van de standplaats;
- een ecologische doorwerking op planten/of (korst)mossniveau;
- een doorwerking in de kwaliteit van het habitattype.

Het intrekken van de natuurvergunning is daarmee niet doelmatig nu er geen sprake kan zijn van (significante) negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen voor de Natura 2000-gebieden door het niet intrekken van de natuurvergunning.

4. *Volgens KMZ wordt in het nieuwe besluit over gegaan op een doelredenering waarbij op basis van jurisprudentie verwacht wordt dat er geen passende maatregelen nodig zijn. Volgens KMZ is hier sprake van een drempelwaarde die volgens de bijgevoegde AERIUS-berekeningen niet zou worden overschreden. Tijdens het veldbezoek van de Ecologische Autoriteit aan Polder Westzaan is volgens KMZ vastgesteld dat het gebied zo onder druk staat door structurele overbelasting dat er van een ondergrens geen sprake kan zijn. Elke hoeveelheid additionele stikstofdepositie kan de druppel zijn, die met een verschuiving binnen een kwaliteitsklasse kan leiden tot een significant negatief effect.*

Onze reactie:

Nergens in het besluit wordt gesteld dat er geen passende maatregelen nodig zijn. Echter zoals wij ook onder punt 4 hebben aangegeven zien wij het intrekken van de natuurvergunning van het hockeycomplex niet als passende maatregel.

5. *Volgens KMZ zijn de nieuwe AERIUS-berekeningen gebrekkig en niet voldoende. KMZ heeft de volgende gebreken geconstateerd:*
- A. In de berekening zijn posten weggelaten zoals het onderhoud van velden en de koude start in de gebruiksfase.*
 - B. In plaats van worst case te rekenen is in de berekening van de gebruiksfase uitgegaan van lichtere onrealistische invoerparameters, zo is de toename van het wegverkeer alleen voor de laatste 100 meter berekend en niet tot aan het punt waar er sprake is van opname in het heersend verkeersbeeld.*
 - C. In de aanlegfase wordt uitgegaan van Klasse IV en elektrisch materieel voor de aanleg, terwijl door ons is geconstateerd dat er bij de uitvoering tot nu toe uitsluitend dieselmaterieel is gebruikt, waarvan een deel van voor het bouwjaar 2014. KMZ acht het niet haalbaar dat de verdere uitvoer met uitsluitend IV en elektrisch materieel plaatsvindt.*
 - D. Bij het bepalen van de voertuigbewegingen is uitgegaan van een afwijkend ledenaantal en een afwijkende BVO ten opzichte van de vergunningaanvraag. Er zijn volgens KMZ verschillende cijfers in omloop waardoor niet getoetst kan worden of de invoer klopt.*
 - E. De reeds uitgevoerde werkzaamheden zijn onterecht niet in de berekening van de aanlegfase meegenomen. Volgens KMZ is het van belang om alle activiteiten waarvoor een vergunning is verleend meegenomen moeten worden omdat de stikstof als gevolg van deze werkzaamheden in hetzelfde gebied is neergedaald en zich verder ophoopt in de bodem.*

Onze reactie:

- A. Het onderhoud van de velden zal worden uitgevoerd met een elektrische tractor en is zodoende niet opgenomen in de AERIUS-berekening. Dit hebben wij verduidelijkt in ons besluit.
De koude start is in de gebruiksfase niet van toepassing omdat op zowel trainingsdagen als wedstrijddagen de auto's korter dan twee uur stil staan.
- B. In de AERIUS-berekening is bij de afbakening van het verkeer juist uitgegaan van het punt waar er sprake is van opname in het heersend verkeersbeeld. Dit is namelijk het geval op het moment dat het extra verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige bestaande verkeer dat zich op de weg bevindt. Bij het hockeycomplex is dat het geval ter hoogte van de rotonde aan de Guisweg.

- C. Wij achten het haalbaar dat de resterende werkzaamheden uitgevoerd worden met Klasse IV of elektrisch materieel.
 - D. De gemeente heeft aangegeven dat het verwachte ledenaantal niet gehaald gaat worden en dat de verkeersbewegingen zodoende naar beneden bijgesteld kunnen worden. De afname in verkeersbewegingen laat echter geen verschil in depositie zien met het aantal voertuigbewegingen waar in de natuurvergunning vanuit is gegaan. Om deze reden hebben wij ambtshalve de aangeleverde berekening van de gemeente gewijzigd. In de door ons ambtshalve uitgevoerde AERIUS-berekening van de gebruiksfase (bijlage 3 bij het besluit) zijn wij uitgegaan van hetzelfde aantal voertuigbewegingen als in de natuurvergunning namelijk 154.395 voertuigbewegingen van licht verkeer, 120 voertuigbewegingen van middelzwaar vrachtverkeer en 120 verkeersbewegingen van zwaar vrachtverkeer. Het clubhuis wordt 25% kleiner uitgevoerd hier is wel rekening mee gehouden in de AERIUS-berekening van de aanlegfase.
 - E. Reeds uitgevoerde werkzaamheden zijn niet in de AERIUS-berekening van de aanlegfase meegenomen omdat bij het bepalen of het intrekken van de natuurvergunning een passende maatregel kan zijn, afhangt of de intrekking de verslechtering van het Natura 2000-gebied een halt toe kan roepen. Dit kan niet bij werkzaamheden die reeds hebben plaats gevonden.
6. *Volgens KMZ is het intrekken van de vergunning de enige passende maatregel nu de nieuwe onderbouwing van de afwijzing van het intrekkingsverzoek van KMZ ontoereikend is. Daarnaast heeft het volgens KMZ het er de schijn van dat in de AERIUS-berekeningen bewust naar lagere uitkomsten is toegewerkt.*

Onze reactie:

Zie onze reactie bij punt 3. Voor wat betreft de opmerking dat het de schijn heeft dat bewust naar lagere uitkomsten is toegewerkt willen wij opmerken dat er door de gemeente gekeken is naar de mogelijkheden om de emissie en de daarbij horende depositie te verminderen/reducen waar mogelijk zodat het projecteffect zo klein mogelijk is.

7. *Volgens KMZ is het een onwaarheid dat de werkzaamheden in de aanlegfase bijna gereed zijn. Het plangebied is sinds de bomenkap in augustus 2021 een licht begroeide zandvlakte waarop enkel extra grond is aangebracht voor inklinking. Volgens KMZ heeft de gemeente aangegeven pas in de zomer van 2025 verder te gaan met de aanleg van de velden en de aanleg van het clubgebouw neemt volgens KMZ nog minstens negen maanden in beslag maar ligt momenteel ook stil na e eerste heiwerkzaamheden.*

Onze reactie:

Van de gemeente hebben wij vernomen dat een groot deel van de werkzaamheden voor de realisering van het hockeycomplex al is uitgevoerd. De bosschages en bomen zijn reeds verwijderd, er is vervuilde grond afgegraven ten behoeve van de nieuwe sloot, de paddenpoel is gerealiseerd, er is gefreesd, het klepelmaaien heeft plaatsgevonden en het terrein is opgehoogd met zand. De werkzaamheden die resteren is het afvoeren van grond, het aanbrengen van de taluds en het aanbrengen van de sportvelden met de voorzieningen. Deze werkzaamheden nemen ongeveer 10 tot 12 weken in beslag. Daarnaast wordt het clubgebouw gerealiseerd, met een verwachte doorlooptijd van circa 6 tot 9 maanden, verspreid over 2025 en 2026. Wij zien geen reden om dit niet voor waarheid aan te nemen.

8. *Volgens KMZ is het terugbrengen in de oude staat van het Fortuinveld mogelijk zonder veel extra kosten nu compensatie in de vorm van bomenplant sowieso al een verplichting is. Volgens KMZ hebben De Kraaien een prima goed bereikbare huidige locatie waar uitbreiding zeer goed mogelijk is voor een fractie van de kosten van de verhuizing.*

Onze reactie:

KMZ heeft eerder in het hoger beroep bij de Afdeling dat zij hebben ingesteld tegen de omgevingsvergunning voor het realiseren van de hockeyvelden aangegeven dat uitgebreid kan worden op de huidige locatie. De Afdeling heeft toen in haar uitspraak geoordeeld dat het college dient te beslissen op het project waarvoor vergunning is aangevraagd en als dat project op zichzelf aanvaardbaar is het college in beginsel niet vanwege alternatieven voor dat project kan weigeren daaraan mee te werken. Het college kan dat alleen weigeren als op voorhand

duidelijk is dat met één of meer alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. De Afdeling heeft toen uit de ruimtelijke onderbouwing afgeleid dat er niet een derde hockeyveld gerealiseerd kan worden op de oude locatie. De Afdeling geeft daarbij aangegeven dat KMZ niet aannemelijk heeft gemaakt dat de oude locatie een alternatief is waarmee een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt. De Afdeling zag dan ook geen aanleiding om de omgevingsvergunning te weigeren². Gezien voorgaande zien wij geen reden om de natuurvergunning in te trekken.

9. *Volgens KMZ wordt de uitspraak van de rechtbank genegeerd en wordt er ruim de tijd genomen voor een nieuw conceptbesluit terwijl KMZ maar twee weken voor een zienswijze krijgt.*

Onze reactie:

Het is ons helaas niet gelukt om binnen de gegeven termijn een nieuw besluit te nemen. Met het nieuwe besluit wordt niet tegemoetgekomen aan de bezwaren van KMZ. De inhoudelijke redenen daarvoor zijn niet gewijzigd. Om die reden leek een reactietermijn van twee weken ons voldoende. Uiteraard was een andere termijn in overleg ook mogelijk geweest. KMZ heeft echter binnen twee weken haar zienswijze ingediend.

² ABRvS 21 augustus 2024, ECLI:NL:2024:3417